

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014

2014 dccc 4

RHAN 6

PLANT SY’N DERBYN GOFAL A PHLANT SY’N CAEL EU LLETYA

Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal

87 Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal

Caiff rheoliadau wneud darpariaeth bellach ynghylch plant sy’n derbyn gofal gan awdurdodau lleol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** A. 87 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**
I2 A. 87 mewn grym ar 6.4.2016 gan **O.S. 2016/412**, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4**, **Atod. 1**, **Atod. 2**)

88 Rheoliadau ynghylch amodau lle y caniateir i blentyn sydd mewn gofal fyw gyda rhiant etc

Caiff rheoliadau o dan adran 87, er enghraifft, osod gofynion ar awdurdod lleol ynghylch—

- gwneud unrhyw benderfyniad i ganiatáu i blentyn sydd yn ei ofal i fyw gydag unrhyw berson sy’n dod o fewn adran 81(3) (gan gynnwys gofynion o ran y rheini y mae’n rhaid ymgynghori â hwy cyn gwneud y penderfyniad a’r rheini y mae’n rhaid eu hysbysu pan fydd y penderfyniad wedi ei wneud);
- goruchwyllo neu gynnal ymchwiliad meddygol ar y plentyn o dan sylw;
- symud y plentyn, o dan y fath amgylchiadau a gaiff eu pennu mewn rheoliadau, o ofal y person y rhoddwyd caniatâd i’r plentyn fyw gydag ef;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal yn gyfredol gyda’r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 26 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

(d) y cofnodion sydd i’w cadw gan yr awdurdod lleol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** A. 88 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 199\(2\)](#)
I4 A. 88 mewn grym ar 6.4.2016 gan [O.S. 2016/412](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [ergl. 4](#), [Atod. 1](#), [Atod. 2](#))

89 Rheoliadau ynghylch lleoliadau o’r math a grybwyllir yn adran 81(6)(d)

- (1) Caiff rheoliadau o dan adran 87, er enghraifft, wneud darpariaeth ynghylch lleoliadau o’r math a grybwyllwyd yn adran 81(6)(d).
- (2) Caiff rheoliadau o dan is-adran (1), er enghraifft, wneud darpariaeth ynghylch—
- y personau sydd i’w hysbysu am unrhyw drefniadau arfaethedig;
 - y cyfleoedd y mae personau o’r fath i’w cael er mwyn cyflwyno sylwadau mewn perthynas â’r trefniadau arfaethedig;
 - y personau sydd i’w hysbysu am unrhyw newidiadau arfaethedig yn y trefniadau;
 - y cofnodion sydd i’w cadw gan awdurdodau lleol;
 - goruchwyliaeth gan awdurdodau lleol ar unrhyw drefniadau a wneir.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 89 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 199\(2\)](#)
I6 A. 89 mewn grym ar 6.4.2016 gan [O.S. 2016/412](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [ergl. 4](#), [Atod. 1](#), [Atod. 2](#))

90 Rheoliadau ynghylch lleoliadau y tu allan i ardal

Caiff rheoliadau o dan adran 87, er enghraifft, osod gofynion y mae’n rhaid i awdurdod lleol gydymffurfio â hwy—

- cyn i blentyn sy’n derbyn gofal ganddynt dderbyn llety mewn man y tu allan i ardal yr awdurdod, neu
- os yw llesiant y plentyn yn gofyn bod llety o’r fath yn cael ei ddarparu’n syth, o fewn unrhyw gyfnod penodedig wedi i’r llety hwnnw gael ei ddarparu.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 90 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 199\(2\)](#)
I8 A. 90 mewn grym ar 6.4.2016 gan [O.S. 2016/412](#), [ergl. 2](#) (ynghyd ag [ergl. 4](#), [Atod. 1](#), [Atod. 2](#))

91 Rheoliadau ynghylch osgoi amharu ar addysg

- (1) Caiff rheoliadau o dan adran 87 osod, er enghraifft, gofynion y mae’n rhaid i awdurdod lleol gydymffurfio â hwy cyn gwneud unrhyw benderfyniad sy’n ymwneud â lleoliad plentyn ^[F1]perthnasol^[F2] os yw yng nghyfnod allweddol pedwar].

^[F3](1A) Yn is-adran (1), ystyr “plentyn perthnasol” yw plentyn—

- sy’n ddisgybl mewn ysgol a gynhelir,

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal yn gyfredol gyda’r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 26 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (b) sydd wedi cwblhau’r flwyddyn ysgol y cyrhaeddodd y rhan fwyaf o’r disgyblion yn nosbarth y plentyn 14 oed ynddi, ac
- (c) sy’n dal i fod o’r oedran ysgol gorfodol.]
- (2) [F⁴Yn is-adran (1A)—
- (a) mae i “disgybl”, “blwyddyn ysgol” ac “oedran ysgol gorfodol” yr ystyr a roddir i “pupil”, “school year” a “compulsory school age” yn Neddf Addysg 1996;
- (b) mae i “ysgol a gynhelir” yr ystyr a roddir gan adran 79 o Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021;
- (c) ystyr “dosbarth y plentyn” yw—
- (i) y grŵp addysgu yr addysgir y plentyn ynddo yn rheolaidd yn yr ysgol, neu
- (ii) pan fo dau neu ragor o grwpiau o’r fath, y grŵp a ddynodir gan bennaeth ysgol y plentyn.]

Diwygiadau Testunol

- F1** Gair yn a. 91(1) wedi ei fewnosod (1.9.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2023 at ddibenion penodedig) gan Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(3), **Atod. 2 para. 17(2)(a)(i)**
- F2** Geiriau yn a. 91(1) wedi eu hepgor (1.9.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2023 at ddibenion penodedig) yn rhinwedd Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(3), **Atod. 2 para. 17(2)(a)(ii)**
- F3** A. 91(1A) wedi ei fewnosod (1.9.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2023 at ddibenion penodedig) gan Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(3), **Atod. 2 para. 17(2)(b)**
- F4** A. 91(2) wedi ei amnewid (1.9.2022 at ddibenion penodedig, 1.9.2023 at ddibenion penodedig) gan Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Deddfwriaeth Sylfaenol) 2022 (O.S. 2022/744), rhl. 1(3), **Atod. 2 para. 17(2)(c)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** A. 91 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 199(2)
- I10** A. 91 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4**, **Atod. 1**, **Atod. 2**)

92 Rheoliadau ynghylch lleoli plant gyda rhieni maeth awdurdod lleol a darpar fabwysiadwyr

- (1) Caiff rheoliadau o dan adran 87, er enghraifft, wneud darpariaeth—
- (a) ynglŷn â llesiant plant a leolir gyda rhieni maeth awdurdod lleol neu ddarpar fabwysiadwyr;
- (b) ynghylch y trefniadau sydd i’w gwneud gan awdurdodau lleol mewn cysylltiad ag iechyd ac addysg plant o’r fath;
- (c) ynghylch y cofnodion sydd i’w cadw gan awdurdodau lleol;
- (d) i sicrhau, lle bynnag y bo hynny’n bosibl, bod y rhiant maeth awdurdod lleol neu’r darpar fabwysiadwydd y lleolir y plentyn gydag ef—
- (i) o’r un argyhoeddiad crefyddol â’r plentyn, neu
- (ii) yn ymgymryd â magu’r plentyn yn unol â’r argyhoeddiad crefyddol hwnnw;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal yn gyfredol gyda’r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 26 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (e) i sicrhau y bydd y plant sydd wedi eu lleoli gyda rhieni maeth awdurdod lleol neu ddarpar fabwysiadwyr, a’r mangreoedd lle y maent wedi eu lletya, yn cael eu goruchwyllo a’u harolygu gan awdurdod lleol ac y bydd y plant yn cael eu symud o’r mangreoedd hynny os yw’n ymddangos bod hynny’n angenrheidiol i’w llesiant.
- (2) Yn yr adran hon ystyr “darpar fabwysiadwyr” yw person y lleolir y plentyn gydag ef o dan adran 81(11).

Gwybodaeth Cychwyn

I11 A. 92 ddim mewn grym ar y Cysyniad Brenhinol, gweler **a. 199(2)**

I12 A. 92 mewn grym ar 6.4.2016 gan **O.S. 2016/412**, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4**, **Atod. 1**, **Atod. 2**)

93 Rheoliadau sy’n darparu ar gyfer cymeradwyo rhieni maeth awdurdod lleol

- (1) Caiff rheoliadau o dan adran 87 wneud darpariaeth, er enghraifft—
- (a) ar gyfer sicrhau nad yw plentyn yn cael ei leoli gyda rhiant maeth awdurdod lleol [^{F5}neu bersonau eraill] oni bai bod y person hwnnw wedi cael ei gymeradwyo am y tro fel rhiant maeth awdurdod lleol gan yr awdurdod lleol a bennir;
- (b) sy’n sefydlu gweithdrefn sy’n caniatáu i unrhyw berson, y gwnaed dyfarniad cymhwysol mewn cysylltiad ag ef, wneud cais o dan y weithdrefn honno am adolygiad o’r dyfarniad hwnnw gan banel a benodwyd gan Weinidogion Cymru.
- (2) Mae dyfarniad yn ddyfarniad cymhwysol—
- (a) os yw’n ymwneud â chwestiwn ynghylch a ddylai person gael ei gymeradwyo, neu a ddylai barhau i gael ei gymeradwyo, fel rhiant maeth awdurdod lleol, a
- (b) os yw o ddisgrifiad a bennir.
- (3) Caiff rheoliadau a wneir o dan is-adran (1)(b) gynnwys darpariaeth o ran—
- (a) dyletswyddau a phwerau panel;
- (b) gweinyddiaeth a gweithdrefnau panel;
- (c) penodi aelodau panel (gan gynnwys nifer, neu unrhyw gyfyngiad ar nifer, yr aelodau y caniateir i’w penodi, ac unrhyw amodau ar gyfer eu penodi);
- (d) talu ffioedd i aelodau panel;
- (e) dyletswyddau unrhyw berson mewn cysylltiad ag adolygiad a gynhelir o dan y rheoliadau;
- (f) monitro unrhyw adolygiadau o’r fath.
- (4) Caiff rheoliadau a wneir yn rhinwedd is-adran (3)(e) osod dyletswydd i dalu i Weinidogion Cymru y cyfryw swm y mae Gweinidogion Cymru yn ei ddyfarnu; ond ni chaniateir gosod dyletswydd o’r fath ar berson sydd wedi gwneud cais i gael adolygiad o ddyfarniad cymhwysol.
- (5) Rhaid i Weinidogion Cymru sicrhau, drwy gymryd un flwyddyn ariannol gydag un arall, nad yw agregiad y symiau sy’n dod yn daladwy iddynt o dan rheoliadau a wneir yn rhinwedd is-adran (4) y tu hwnt i’r gost o gyflawni eu swyddogaethau adolygu annibynnol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Rheoliadau ynghylch plant sy’n derbyn gofal yn gyfredol gyda’r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 26 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (6) Caiff Gweinidogion Cymru wneud trefniant gyda sefydliad lle y bydd y sefydliad hwnnw’n cyflawni swyddogaethau adolygu annibynnol ar eu rhan.
- (7) Os yw Gweinidogion Cymru yn gwneud trefniant o’r fath gyda sefydliad, rhaid i’r sefydliad gyflawni ei swyddogaethau o dan y trefniant yn unol ag unrhyw gyfarwyddyd cyffredinol neu arbennig a roddir gan Weinidogion Cymru.
- (8) Caiff y trefniant gynnwys darpariaeth bod y sefydliad yn derbyn taliadau gan Weinidogion Cymru.
- (9) Rhaid i daliadau a wneir gan Weinidogion Cymru yn unol â darpariaeth o’r fath gael eu cymryd i ystyriaeth wrth benderfynu (at ddiben is-adran (5)) y gost i Weinidogion Cymru o gyflawni eu swyddogaethau adolygu annibynnol.
- (10) O ran cyfarwyddyd o dan is-adran (7)—
- (a) rhaid iddo fod yn ysgrifenedig;
- (b) caniateir iddo gael ei amrywio neu ei ddirymu drwy gyfarwyddyd diweddarach.
- (11) Yn yr adran hon—
- ystyr “blwyddyn ariannol” (“*financial year*”) yw cyfnod o ddeuddeng mis sy’n dod i ben ar 31 Mawrth;
- mae “sefydliad” (“*organisation*”) yn cynnwys yr Ysgrifennydd Gwladol, corff cyhoeddus a sefydliad preifat neu wirfoddol;
- ystyr “swyddogaeth adolygu annibynnol” (“*independent review function*”) yw swyddogaeth a roddir neu a osodir ar Weinidogion Cymru drwy reoliadau a wneir yn rhinwedd is-adran (1)(b).

Diwygiadau Testunol

- F5** Geiriau yn a. 93(1)(a) wedi eu mewnosod (6.4.2016) gan Rheoliadau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 (Diwygiadau Canlyniadol) 2016 (O.S. 2016/413), rhlau. 2(1), 302

Gwybodaeth Cychwyn

- I13** A. 93 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 199(2)
- I14** A. 93 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2**)

94 Rheoliadau ynghylch trefniadau asiantaeth

Caiff rheoliadau o dan adran 87 wneud darpariaeth, er enghraifft, o ran yr amgylchiadau lle y caiff awdurdod lleol wneud trefniadau bod dyletswyddau a osodwyd arno gan y rheoliadau yn cael eu cyflawni ar ei ran.

Gwybodaeth Cychwyn

- I15** A. 94 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 199(2)
- I16** A. 94 mewn grym ar 6.4.2016 gan O.S. 2016/412, **ergl. 2** (ynghyd ag **ergl. 4, Atod. 1, Atod. 2**)

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014, Croes Bennawd: Rheoliadau ynghylch plant sy'n derbyn gofal yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 26 Ebrill 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 162(4)(ga) inserted by [2022 asc 1 Sch. 4 para. 30\(2\)\(b\)](#)
- s. 163(4A) inserted by [2014 c. 23 s. 75\(10\)](#) (Effect inserting (4) not applied at s. 163 as it appears to relate to s. 194 in view of the title of the section as cited i.e. "ordinary residence". In s. 194 another (4), identically worded, is inserted on the same date by S.I. 2016/413, regs. 2(1), 316(a))